Ն. 4957 — 1882 ՅՈՒՆԻՍ 9 ՇԱՐԵՆՊԻՀ — 23 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ, ՅՈՒՆԻՍ 21 ՇԱՐԵՆՊԻՀ — Ն. 4957

ՏԻԱԳԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիա 10
Այլը այ՝ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիտիյէ 10
այլը այ՝ » 5
Ի սոթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Գ'ըլինճի տէֆա իչին սաթըրը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ

30 ՓԱՐԱ.

Ազգասէր Էջմիածին

ՄԻԻՆՃԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵՑՈՅ

Իրան սրբասքնա գանուլմահան իրանք ու իխթարաքըն սաթըրը 5 ղ.
Մեքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան խամինէ եազըլըր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիէնպէկ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41։

١٢٩٨ ՀԱԶԻՐԱՆ 9 — ١٢٩٩ ԵԱՊԱՆ 7 — 30 ՓԱՐԱ.

ԹԷՆԷՔՔԻՒՐ, ԹԷՆԷՔՔԻ, ՎԷ ՐԷՃԱ.

ԹԷՆԷՔՔԻՒՐ

Ղազէթա տէնիլէն չէյ, էթ, վէ էթմէք վէ էմսալի կիպի իհտիեաճաթը զարուրիյէէտէն օլմասըդը, վէ իհտիեաճաթը զարուրիյէէտէն օյան չէյլէր հագգընտա պիլէ քէսսաթլըգ հիւքմ իթմէքտէ օլտուղու թագտիրտէ, մէմլէքէթիմիզ զագէթաճըլարը կիպի սէրմայէսիզ զագէթաճըլարընէ, նէ մէրթէպէ կիւճլիւք վէ տարլըգ չէքմէքտէ օլտուգլարընը հէր քէս տերք իտէպիլիր։

Լագըրտըմըզ պիր եէրէ խրատմէթ իտիպ, վէ պիր մահէլլէն կիզլի վէ աշիքար սուրէթտէ եարտըմ կէօրմէքտէ օյան ճիզվիթլէր վէ տալգավուգլար իչին տէկիլ տիր։

Թէշէքքիւր վէ չօգ թէշէքքիւր իտէրիզ քի, նիչէ համիյէթքեար զամլար, պիր գաչ տէֆա տըր, վագթինտէն էվվէլ քէնտի զագէթալարը պէտէլինի հիմմէթ իլէ, ինչմիզէ պախշը սուհուլէթ իյէմիշլէր տիր։

ԹԷՆԷՔՔԻ

Իսթանպոլտա պուլունտուղու կիպի, թաշրալարտա տախի, նիչէ համիյէթլի զամլար, վագթինտէ ագճէ իրսալինէ հիմմէթ իթտիքտէն պաշգա [illegible] հիմմէթ իտէնլէր տախի վարտը. լարին, շունա էսէֆ իտէրիզ քի, պազըլար, հայտէ նէզարէթէտէն նաչի տիմէեէլիմ չօգլար, վագթինտէ բարա կէօնտէրմէքլիկէ հիմմէթ իթտիքլէրի չէօյլէ տուրսուն, պիրինճի, իքինճի, իւչիւնճիւ, տէօրտիւնճիւ, պէշինճի, վէ Խիտա՛ալիմ ալթընճը մէքթուպումուզա գարշըլըգ, տէկիլ բարա, հաթթա իքի սոթը պիր ճէվապ պիլէ կէօնտէրմէքլիկէ հիմմէթ իյէմէմէքտէ տիրլէր։

Պիզիմ կիպի միլլէթէ եիկիրմի սէնէ խըտմէթ իթմիշտէ պէշ բարա սահիպի օրմամըշ օյան պիր ատամն, պիր կիւն պիր մէճիտիեէսի էքսիք օլտուղու կիպի, թապահթիյէ եա բուլու վէ եա տա քեաղըտը էքսիլէրէք, օ կիւն զագէթասը չէգարըլամատաճաղը տերքեար իքէն, էն ազ իքի եիւզ լիրատան զիեատէ մահիուպաթը, էլլի ալթմըշ մահէյլտէ եըլարճա պէքլէմէքտէ տիր։

ՐԷՃԱ.

Պու կիւնլէրտէ, հէր քէս հէր թարաֆտա սահրալարտա եազըգլարտա օլուպ, տիզ ու իթտաճա տահա զիեատէ նէտրէթ զուհուրի ատէթտէն օլտուգտան պաշգա, Մըսը վէ Իսկէնտէրիյէ վագատասրտա իսմէթ կէլտիկի ճիհէթլէ, իշիմիզճէ զիեատէճէ տարլըգ հասբլ օլտուղու կիպի, օթուզ ղըրգ լիրատատա էշէտտի լիզումումուզ պուլունտուղունտան, վէ պէօյլէ պիր վագբթատա, պու գատար աղբրլըգ քիմնէեէ վիրիլէմէեէճէկինտէն, իլէրուտէ մահսուպ իթմէք իւզրէ, ղազէթամըզդա ապօնէ օրմագլըգդա բաղպէթ իթմէքտէ օյան զէվաթը ղայրէթքէշանտան, պիրէր մագպուզ իրսալիյլէ, եալընըզ էէէէ Գէէ-էէնէ էօտիանճ օլարագ հիմմէթլէրինի ըէճա իթմէքլիկէ մէճպուր օրմուշուզ տուր։

Իմտի, կէրէք պու սուրէթլէ, վէ կէրէք եըլըգ վէ եախսատ ալթը այ. լաշալար իլէ պէրապէր Գահիրէ. տէն շէհրիմիզէ վասլ օլուպ, Խըտիվ հազրէթլէրինէ եէնի գապինէթտուն թէյրիկ [illegible] խապէր վերտի։

Սոֆիա, 20 յունիս

Ռուսիաեա իթտիկի սէյեահաթտան ավտէթ իյլէմէքտէ պուլունան բրէնս Ալէքսանտր տիւն սապահ Վիտինէ վասլ օլուպ, քէմալի մէսէրրէթ ու մէՄՈՒՆԻյէթ իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։ Վիտին միլէթպէրանընտան պաղը զէվաթ պէրտի իսթիգպալ վաքտ իլէ միւշարիւէյհ հազրէթլէրինին բաքիպ օլտուղու թէնէզզիւհ վաքտունու գարշըլամաղա կիթմիշ օլտուգլարը կիպի, քէօյլիւլէր տախի բրէնսի միւշարիւէյհի սէլամլամագ իչին Վիտինէ կէլմիշլէր իտի։

Բրէնս ագշամ ասղրու Լօմ–Բալանգաեա վասլ օլմուշ, վէ շէհրի մէզքիւրէ տուխուլի ատէթա պիր շէճաաթ կիպի մութանթանսուրէթտէ վուգու պուլմուշ տուր. շէհրի մէզքիւր պայրագլար վէ գանտիլէր իլէ թէզեին իտիլմիշ իտի։

Բրէնս Ալէքսանտր պու կիւն Սոֆիաեա վասլ օլուպ, շէհրին տիշարբսընա գատար իսթիգպալընա կիթմիշ օյան վիւքէյա վէ պիւեիք [illegible] օլունտու։ — Միշարիւէյհ [illegible] տա տախի էհալի թարաֆընտան քէմալի մէսէրրէթ իլէ գապուլ օլունմուշ, վէ շէհիր սանճագլար իլէ թէզեին իտիլմիշ տիր։

Բազար կիւնիւ Սոֆիաեա ավտէթ ու մուվասէլէթ իթմիշ օյան Մ. Վուլգովիչ, տիւն խարիճիեէ նէզարէթի ուսուրունուն բույրէթինէ իպթիտար իյլէմիշ տիր։

Իսկէնտէրիեէ, 20 յունիս

Մահը հալին 11 ինտէ վուգու պուլան արպէտատա 250 քիշի գաթլ իտիլմիշ օլտուղունա տաեիր տէվէրան իտէն շայիա թէզքիպ օլունուեօր։ Գօնոօլսարընը բաբօրթօլարը մագթուլարընը սաեքսը 80–90 տան զիեատէ օրմատըղընը թասատիգ իտիեօրլար։

Շիմտի շէհիրտէ ասաեիշ պէրքէմալ տըր։

Թէէմին օլունտուղունա կէօրէ եէնի գապինէթո պէրվէճհի ախի թէշթիլ օլունմուշ տուր.

Բազիպ բաշա ըէեիսի վիւքէյա (էօհտէսինտէ պաշգա պիր նէզարէթ պուլունմատեարագ) Ահմէտ Բաշիտ բաշա, մալիեէ, Սիւլէյման Ապպաս բաշա, տախիլիեէ.

Մահմուտ էֆֆատաքսի, բաշա նաֆատ,

Հաճի Իպրահիմ բաշա, մէարիֆ, Զիւլֆիտար բաշա, խարիճիեէ վէ ատլիեէ։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕԳԹԸՐ

Լօնտրա, 20 յունիս

Պու սապահքի Թայմըզ զազէթասը գօնֆէրանսընէ պիլա թէէխիր իճթիմա իտէճէկի հավատսինի թասատիգ իլէ պէրապէր, տէեօր քի «տաեիրէի Խըտիվիեէ միֆէթիշի Մ. Դուլտսմիտին գօնֆէրանստա լօրտ Տիֆֆէրինէ մուավէնէթ իտէճէկինի իշիթտիք։»

Աթինա, 19 յունիս

Բէքսիմէթ վէ սաեիր զէխաեիրի համիլ օյան Իրիս վէ Գարթէրիա նամ վաքօրլարընը, ֆիրարիկէրի Բիրէսեա կէօթիրմէք իւզրէ պու կիւն էօյլէտէն սոնրա Իսկէնտէրիեէէ միթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտիքլէրի Ճիրասան խապէր վերիլիեօր. էլլիս վէ Պուպուլինա նամ վաբօրլարընը, Գահիրէ վէ Իսկէնտէրիեէ ֆիրարիկէրինէն թախմինա իշպէն քիշիեի համիլ օլտուգլարը հալատ վիրուլէրինէ ինթիզար օլունուեօր։

Պու վաքօրլար, համիլ օլտուգլարը եօլճուլարը Բիրէսեա չէգարտըգլարը կիպի, Իսկէնտէրիեէէ ավտէթ իտէճէքլէր տիր։

Գրալընը ռիւքիւպինէ մախսուս Ամֆիթրիթ նամ վաքօր, Մըսրը թէրք իթմէք արզուսունտա պուլունան Եունանլըլարը վէթանլարընա կէօթիրմէք իւզրէ չարշէնպիհ կիւնիւ Իսկէնտէրիյէէյէ կիտէճէք տիր։

Հիւքիւմէթ օն պէն ֆիրարի գապուլ իթմէք իչին, շիմտիէն թէտարիքեաթը լազմէի իճրա իթմիշ տիր։

Պու ֆիրարիլէր Եունան մէմալիքինին միխթէլիֆ մէվզլարընա, վէ պախուսուս Բէյրութնէզ իլէ ատալարա թագսիմ ու իսքան օլունաճագ տըր։ Մէճլիսի մէտուսան տուր։

Տիւն սապահ եէտի բատաէլէրինատ Իսկիտարան բէօրիեէ սֆէրինի իճրա իտէն Շիրբէթի խայրիեէ վաբօրու ատրունտատ իւլմատան Մուսա Բեագիմ էֆէնտի ֆիճճէթէն վէֆաթ իյլէմիշ օյմալա, վաբօր քէօբրիեէ եանաշտըգատա, նաշը պիր մէհաճիր ատրապասընա վազ օլունարագ Պապը Զապթիեէեէ կէօթիւրիմիշ տիր։

Ավսթրիա տէվլէթինին Տէրիսատէթ սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Դաշէրա մէտալիհի զաթիեէսինի թէսվիեէ իյլէմէք իչին, իւչ հաֆթա միւատէթի մէզունյեէթ իլէ, տիւն Վարնա բօսֆթա վաբօրունա բաքիպէն, վէ Վիէննաեա միթէվէճճիհէն, հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

Եարընքի կիւն տիւվէլի սիթթէի մուազզամ սուֆէրասը, Թարապիատա Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ ազատ իճթիմա իտէճէքլէր տիր։

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Տէրիսատէթ սէֆիրի լորտ Տիֆֆէրին, պէրապէրինճէ սէֆարէթ պիրինճի թէրճէմանը Սըր Ալֆրէտ Սանտիսըն պուլունտուղու հալտէ տիւնքի կիւն էօյլէնտէն սոնրա Պապը Ալիեէ կիթմիշ տիր։

Գոսօվա վիլաեէթի ճէլիլէսի տախխինտէ վագը Ֆէրիզօ–Պէյ, գաշատ օլունմուշ տուր։

Խըտմէթի ասքէրիեէի Օսմանիեէտէ իսթիխտամ օլունմագ իւզրէ Ալմանիատան ճէլպ օլունան Ֆէօհլէր բաշա հազրէթլէրինէ, իւչունճիւ բիւթպէտէն պիր գըլթա մէճիտի նիշանը զիյնանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

Պիր իքի կիւն էվվէլի իճմալըմըզտա իքի եիւզ պին լիրալըգ պիր իսթիգրազան պահս օլունուպ, պանգա թարաֆընտան մէզքիւր իսթիգրազա միշարէքէթ օլունմամըը պահսի թէճճիզ օլունտուղու իֆատէ գըլբմըշ իտի։ Ալաբղըմըզ մահիմմէթ սահիհեէ կէօրէ մէզքիւր իքի եիւզ պին լիրա շայիասը, խազինէի ճէլիլէնին իքի եիւզ էլլի պին լիրա իսթիգրազ իթմէք իւզրէ շիմտիեէ գատար պանգա իլէ իթմէքտէ օլտուղու մուխապէրաթտան նէշէթ իթմիշ օլտուղու կիպի, խազինէի ճէլիլէնին պանգատան եէտի պին պէշ եիւզ լիրա իսթէմէսի իւզրէրինէ ատէմի իթա թարաֆընտա պուլունուլտուղու եօլունտաքի շայիաեը թէքզիպ իթմէքտէքի խապէթիմիզ աշիքար պուլունմուշ տուր։

Խազինէի ճէլիլէ մուգատտէմա ալթը պին պէշ եիւզ լիրա թալէպ իտիպ, տերհալ պանգա իթա իթտիկի կիպի, Մ. Զարիֆինին խազինէտէն մանթլուպու օլան 5,500 լիրա տախի պանգա ճանիպինտէն Մ. Զարիֆինին ատամը Տիմիթրաքիեէ վերիլմիշ տիր։ (Վ–ԷԷ)

Պունտան իքի հաֆթա գատար էվվէլ եանի մայիսին 30 ունճու բազար կիւնիւ կիւնտիւզ սահթ 10–11 սուլարընտա Պալի–Բաշա պաշընտա պիր իսանէեէ խըբսըզլար տուխուլ իտէրէք 300 լիրա գը.յմէթինտէ զիգը.յմէթ էշեա սիրգատ իթտիքլէրինի, վէ Գում–Գաքու բօլիս մուտիրի Մուսթաֆա պէյին հիմմէթ ու ղայրէթլիյլէ պազը մաշնուղարընը տէրտէսթ իտիլտիկինի եազմըշ իտի։

Թահգըգատը վագբամըզա կէօրէ, մաշնուղար օն պէշ կիւնտէն պէրու տէֆաթէն վուգու պուլան

իսթինթագլարընտա սուրէթի ինքեարտա պուլունտուզլարը, վէ մալ սահիպլէրի պիլէ ատէթագաթի իւմիտ իթմէքտէ օլտուգլարը հալտէ, մէշքէզ բօլիս միւտիրի Հիւսնիւ պէյ էֆէնտի իլէ մէրքէզ գօմիսէրի Ակեահ պէյ թարաֆընտան իտիլէն սայու զայրէթ սաեէ. սինտէ նիհաեէթ պունարտան պիրի սիրգաթը միւրթէքիպլէրինտէն օլտուզունու, վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր մահպուս պուլունան մազնունիյին տէ ֆեիլի սիրգաթտա միշթերէք պուլունտուգլարընը իգրար էյլէմիշ, վէ մէրգումուն իշ. պու իֆատէսի իւզէրինէ Զընտան խան օտապաշը գաթիլի օլուպ, սէքիզ պուշուգ սէնէ մահպուսիյեէթէ մահքիմ օլմուշ պուլունան սապզգալը կիրուհինտէն պիր քիշի տահա թահթը թէվգբֆա ալընմըշ իսէ տէ, էշեաի մէսրուգէ հէնուզ մէյտանա չըգարըլամըշ օլուպ, օնուն տախի միւմայիյէյհիւմ Հիւսնիւ վէ Ակեահ պէյլէրին, էսէրի հիմմէթ ու զայրէթլէրի իլէ, ազ վագըթտան քեամիլէն պուլունաճաղը մէէմուլու գավիտէն պուլունմուշ տուր։

ՄԷՍԷԼԷԻ ԵՎՄԻԵԷ

Էվրօբա պօրսալարընդն տիւնքի կիւն պուլունտուգլարը հալ, տէվաեէրի սարրաֆիեէտ, Մըսըր մէսէլէսինին էվրօբա բօլիթիգասընճա մուճիպ օլաճաղը նէթաեիճին զաեէթ գարանլըգ վէ բէք էլէմպօշ պիր սուրէթտէ թասավվուր իտիյտիկինի անլաթմագտա իտի։ Մասելիմ տիւր ի էվրօբա տէվաեէրի սարրաֆիյէսինտէ բօլիթիգա մէսէլէլէրինին տէրէճէի էհէմմիյեէթինի թահմին էյլէմէք խուսուսընտա գէշտանէ նպէրու գիւշուրտա գէշնա տիւշկինլիւք իւզէրինէ, տիւնքի կիպի պիւեիւք պիր թէնէզզիւլ տահա, էղհանը ամմէեէ բէք ֆէնա պիր թէէսսիրի մուճիպ օլմագտա, վէ հաթթա գօրգու վէրմէք բատտէլէրինտէ պուլունմագտա իտի։

Հէլէ քի գօնֆէրանսը ագա իտիլէճէկի խապէրի եէթիշիպ էզհանը ամմէի թէէմմին էյլէմիշ, վէ Բարիստէ Պուլվար պօրսասընտա ֆօնտս ֆիեաթլարընդն իսթէ գօյմալարը իլէ պու հավատխին հուսուլէ կէթիրտիկի հիւնի թէէսսիր միւշահէտէ իտիլմէքտէ պուլունմուշ տուր։

Էվրօբատա հասըլ օլան էֆքեարա պագըլըբ իսէ, Մըսըր հէյեէթի վիւքէլի ճէտիաեէսինին սուրէթի թէշքիլի զարպտա, Գահիրէտէ վէ Ցէրիսատէթտէ օլտուզու կիպի, պիւեիւք պիր հիւնի թէէսսիրի մուճիպ օլմաեբպ, էվրօբատա էՅիյեէթի ումումիեէնին քեամիլէն հուսուլինի մէնն էյլէեէճէք պագը ճիհէթլէրի միւշահէտէ օլունմագտա իտիլ։ Ֆագաթ Արապի բաշանընդն տախիլ օլտուզու պիր հէյեէթի վիւքէլանընդն Բարիս վէ Լօնտրատա տախի Ցէրիսատէթտէ մուճիպ օլտուզու տէրէճէտէ, էմնիյեէթ հուսուլէ կէթիրմէսի լազըմ կէլիր։

Շունու տա պէեան էյլէմէլիեիզ քի, Ցէրիսատէթտէ էֆքեարը ումումիեէ չիմտիլիք, Գահիրէտէ հուսուլէ կէլէն էֆքեարտան գիեատէսիյլէ միթէէսսիր օլմագտա, հաթթա օնուն թէէսսիրիյլէ վիճուտա պուլմագտա տըր։

Պու (տիւն) սապահ ալընան պիր Աժանս Հավաս թէլէկրաֆնամէսի Մըսըրտան ֆիլրար իտէնլէրին միդտարընդն 32 պին քիշիտէն իպարէթ օլտուզունու խապէր վէրիւօր։ Թիւրքճէ զազէթալար, ֆիլրարիէրին, էհալիեէ մուզիրը գըսմա մէնտուպ օլտուգլարընը իսպաթա չալըշմագտա իսէլէր տէ, զարպտա (էվրօբատա) պու նէվ պիր էֆքեար հուսուլէ կէթիրմէք խայլիտէն խայլի միշքիլ օլուպ, էվրօբա տէվլէթլէրի մէսէլէեէ պու նօգթաի նազար իլէ պագմատըգճա, պու գատտար էհալինին օրատա իգամէթի թէրքէ մէճպուր օլմալարընա, վէ պու եիւզտէն վուգու պուլան զարարա, պիր պէտապախթըգ նազարը.յա պագըլաճագ, վէ Արապի բաշանընդն հէյեէթի վիւքէլա իլէ էվվէլճէ օլան միւնասէպաթընընտա, պու պէտապախթըգտա ազ չօգ մահէլլ վէրմիկի մէյհուզ պուլունաճագ տըր։

Իշթէ պէօյլէճէ շիմտի էվրօբա տախիլինտէ իքի պիր պիրինէ մուզաեիր էֆքեար հիւքմ էյլէմէքտէ տիր, չէօյլէ քի, Թիւրքիատա Մըսըրտա հէր շէեին միհվերի լաեբգընտա ճէրէճեան էյլէմէք հալինէ կիրտիկի թասավվուր իտիլմէքտէ պուլունտուղու հալտէ, զարպտա իսէ, հէր հալին կիւնտէն կիւնէ հիւսնիւ թէսվիեէտէն իրագլանտըղը զանն իտիլմէքտէ տիր. էվրօբատա օլան էֆքեար ազ չօգ թէպտիտիլ պուլմագտա օլտուզու թագտիրտե, Թիւրքիատա քի էֆքեար իսէ բէք գավվէթլի վէ սապիթ տիր։

Գօնֆէրանս ագտը քէսպի թէհագգուգ էյլէմիշ օլուպ, տեվլէթլէր Պապը Ալինին իշթիրաք իթմէսի իչին ֆէվգէլատտէ սուրէթտէ ֆէտտահ զայրէթ իտէճէքլէր տիր։ Սէֆիրլէր գօնֆէրանսընդն սուրէթի միզաքէրտթը հագգընտա պագը մէրթէպէ իթիրաֆ հուսուլէ կէթիրիմէսի իչին, իճթիմարար ագտ էյլէմիշէր տիր։ Ճումատա իրթէսի կիւնիւ Իթալիա սէֆարէթխանէսինտէ, վէ բազար կիւնիւ տախի Ինկիլթէրա սէֆարէթխանէսինտէ ագտը իճ[illegible] [illegible] գագու։ լու օլմագ միւնասիպէթիյլէ, տիւվէլի մուազզամա սիֆէրլէրի պիր գօնֆէրանս ագտընտա գարար վէրիլմիշ օրտուզունու, վէ պու գօնֆէրանսա Թիւրքիանընդն տախի իչթիրաք իտէճէկինի իւմիտ էյլէտիլբերինի թէպլիղ էյլէտիլէր, խարիճիեէ նազարը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապտա, Թիւրքիանընդն գօնֆէրանս ագտը թասավվուրունուն հէյնի զուհուրինտէ կէօսթէրտիկի բէտտին ազ չօգ թասատիլ օլունտուզու պիլէ միշահէտէ օլունմամըշ տըր։

Մըսըր մէսէլէսինին ախիրէն քէսպ էյլէտիկի հալին, գօնֆէրանս ագտընը տէվլէթի ալիեէ մէնաֆիինճէ տահա մունասիպէթսիզ պիր սուրէթէ կէթիրտիկի տէ պէտիհի տիր։

Գօնֆէրանսընդ մագսէտի մուգատտէմքի հալի հազրընդն մուհաֆազասընտան իպարէթ տիր։

Հէր հալտէ գօնֆէրանստա տէվլէթի ալիեէնին պիր չօգ մուհիպլէրի պուլունաճաղընտան, ինքեարը նագտակլ օլան հուզուգու հիքմանիսի տիչարը խալէլ օլմաճաղը կիպի, գավաեիլի մէվճուտ տախի թէզեիտ գըլընմատտաճագ տըր։

(Իսընդ էֆէնդի)

ԲՐԷՆՆՕ ՀԱԼԻՄ ԲԱՇԱ

ՀԱԶՐԷԹԼԷՐԻ ԻԼԷ ՊԻՐ ՄԻԻԼԱԳԱԹ

Նիու-Եօրգ – Հէրբլա գազէթասընդն Ցէրիսատէթ մուխպիրի իլէ բրէնն Հալիմ բաշա հազրէթլէրի պէյնինտէ վուգու պուլան պիր միլագաթընդ բօլիթիգաճա էհէմմիեեթի օլան գըսմընը, զիյրատ գարիուենու քիրամ հազարաթընդն նազարը միթալէասընա թագտիմ իտէրիզ։

Մուխպիր—Զաթը ալիէրինին Մըսըր ֆըրգտի միլլեէսի հազգընտա օլան էֆքեարը նէ՞ տիր։

Բրէնն Հալիմ բաշա— Ֆըրգտի մէգքիր սաեէսինտէ արթըգ Մըսըրտա իտարէի իսթիպատաքեարա. նէ իճրասը դայրի գապէլ օլմուշ օլտուզունտան, պու ֆըրգա հագգընտա հիւանիւ թէվէճճիւհիւմ պէրքէմալ տըր։ Էհալիեի Գանունու Էսասի իլէ իտարէ իթմէք հէր նէրէտէքի թէճրիւպէ իտիլմիշ իսէ, մուվաֆֆագըյեէթի քեամիլեէ մազհար օլմուշ տուր. պինաէն ալէյհ Մըսըրըն պիր իսթիանայեէթ մագամընտա թուրթուրմասընա հիչ պիր սէպէպ կէօրէմէեօրում։

—Ֆագաթ միլլի ֆըրգա իլէ էվրօբա գօնթրօլու, վէ մէհաքիմի էճնէպիեէ պէյնինտէ պիր միւպաեէնէթ հուսուլյլէ, Թիւրքիանընդն, վէ եախօտ էվրօբանընդն Մըսըրտա միւտախէլէսի էյճապ էյլէմէսի թէհլիքէսի տէ մէվճուտ տէյի՞լ մի տիր։

—Պու նէվ պիր միւպաեէնէթ էկէր զուհուր իտէր իսէ, անճագ միլլի ֆըրգանընդն մէպատի ու նիյեաթը ասլիեէսինէ մուզաեիր օլաբագ, մանեէասընդ պիր չէյ տէմէք օլաճագ տըր։ Պիթիին ալէմտէ Մըսըրընը գատտար իտարէսի գօլայ պիր էհալի եօգ տուր։

—Շիմտի Մըսըրտա օրտուեու մուրագգապա (գօնթօլէ) իտէճէք տէրէճէտէ մատտի վէ եախօտ մանէվվի պիր դուվվէթ վա՞ր մը տըր։

—Բէտէրիմ կիպի պիր զաթ, եանի հէր քիմ օլուր իսէ օլսուն իսթիգամէթի, մէթին վէ հէր շէյի կէօզիւնէ ալմըշ օլուպ, էհալի իւզէրինէ տէ միգտարը քիֆաեէտէ թէէսսիրի օլան պիր ատէմ, պէօյլէ պիր մուրագգապա հուսուլէ կէթիրէպիմէկէ միգթէտիր օլաճագ իտի։ Հաթթա Արապի բաշանընտա Մըսըրտա մէվճուտ օլան նուֆուզու ու թէէսսիրի պու սաեէտէ տէեի՞լ մի տիր։ —Պէօյլէ պիր զաթ տատքիր վէ էհալի իլէ պիլմիզտաքէրլ իթիլաֆը էֆքեար հուսուլէ կէթիրէպիլիր, վէ դէ.գէ գէվա մալալիմինից օլսուն բուգ գանար էհալի եօգ տուր։ Էկէր պու կիւն Մըսըրտա կէօրիւլէն հարեքէթի Միլլեէնին պաշընտա իսթիգամէթ ու ճէսարէթի եէրինտէ պիրիսի կէչսէ, եալընըզ Մըսըրտա տեեիլ, պիթիին Շարգտա վէգաեինի սուրէթի ճէրէեանընդ թայեին իտէպիլիր։ Պէտէվիլէր միեանէսինտէ պիր չօգ մուհիպպ տօսթլարըմ վար տըր, ֆագաթ իտարէսի զաեէթ միշքիլ օլան պու Պէտէվիլէրին դալիպ կէլմէլէրինի ինթաճ իտէճէք պիր թէտպիրին իճրասընը տալա թէճհիզ կէօրէմեէճէկիմ տիր։ Էկէր պունլար պիր տէֆա քէսպի գուվվէթ էյլէսէլէր, օլ վագըթ շէհիրլէրի թարան ու եազմա իթմէլէրլի մէնին նագտալը պիր խուսուս օլաճագ, վէ պինապէրին օլ հալտէ Թիւրքիա վէ եախօտ էվրօբա թարաֆընտան տա պիր միւտախէլէ մութլագ վուգու պուլաճագ տըր։

—Հիքմէթի սէնիեէ իլէ Մըսըր հիքմէթի պէյնինտէ միւնասէպաթընդ սուրէթի ճէրէեանընդ հագգընտա էֆքեարը ալիեէնիզ նէ՞ մէրքէզտէ տիր։

—Միւնասէպաթը մէպհուսէ ֆէրամինի Ալիեէ իլէ թահտիա օլսուն խաթթընդ տախիրինտէ, վէ Զաթը հազրէթի Խիտիվէթբէնահինին ալէմի Իսլամիյեէթ իւզէրինէ օլան հուզուգու բուհանիյէսինէ բիաեէթ տայիրէսինտէ ճէրէեան էյլէմէլիտիր։ Օլ հալտէ Մըսըր քէնտի մէնաֆիսի սէրվէթինին թէրագգրսընա, սէրպէսթիյեէթի քեամիլ իլէ էյֆալ զայրէթ իտէպիլէճէք տիր։ Զաթը հազրէթի Բատիշահինին հուզուգու բուհանիեէսինին —Բաբանընդ մէմալիքի Միւճթէմէսի Ամերիգատա օլան նուֆուզու բուհանիեէսինին հիչ պիր ճիհէթի մուզիրրէսի օլմասընը կիպի—պունա զէրրէ գատտար պիլէ խալէլ վէրմէեէճէկի իսէ աշիքեար տըր։

—Մըսըրճա, լիզումի լապիտատ օլան խուսուսաթ նէ՞տէն իպարէթ տիր։

—Ինկիլթէրրատա վէ Ֆրանսատա իտարէճէ հէր շէյին վէրքէզի հիքմէթէ թապի օլմասը ուսուլինճէ մէվճուտ օլան գավահտի մէմուուհէնին հճրասը, վէ մէարիֆին ինթիշարը իչին չօճուգլարընդ թաալիմ ու թէրպիեէսինին մէճպուրի իտիլմէսի, վէ շիմտիքիուսուլու զիրաաթընդ միւնասէպէթսիզլիկի սէպէպլէյլէ գուվվէթտէն տիւշմիշ օլան թօրրաղը գուվվէթլէնտիրմէք իչին Ամերիգատա հազրլանան թօրրաղա գուվվէթ վէրիր թէքքիպաթը քիմեէվիեէնին իսթիմալը։ — Մըսրրտա, զիրաաթ մէսէլէսի, պիլճիմլէ բօլիթիգա մէսէլէլէրինտէն զիեատէ էհէմմիեեթլի տիր, պա խուսուքի, անճագ պու մէսէլէնին հալլիյլէ էհալինին ըէվահը հալի թէէմմին օլունապիլէճէք տիր։

(Ֆոբ պէ- Պոսֆոր)

ԱՐԱՊԻ ԲԱՇԱ

Տիւնքի բօսթա իլէ թարաֆընդզա վասըլ օլան էվրօբա դազէթալարընդն պիրինտէ, Մըսըր ճիհատիեէ նազրը Արապի բաշա հագգընտա մատլիմաթը աթիեէ կէօրիւմիշ տիւր.

Պիր գաչ հաֆթատան պէրու ահվալը.յա զաղէթալարը իշղալ իտէն Արապի բաշա, Մըսըր ֆըրգտի միլլիեէսինին պաշընտա կէչմէզտէն, վէ թէչքիլ էյլէտիկի օլ մէշհուր «զապիթան ֆըրգասընը» թէչքիլ էյլէմէզտէն, բէք մատրուֆ պիր զաթ տէեիլ իսի։ Միշարիլէյհ 1836 սէնէսինտէ Գահիրէտէ թէվէլլիտ էյլէմիշ, վէ 15 եաշընտա օրտուզու վագրթ շէհրի մէգքիր հարպիեէ մէքթէպինէ տիւխուլ էյլէեիպ, թահսիլի ուլում իթմիշ, վէ օրատան չըգարընտա էօհտէսինէ պաշ[illegible] տուր։ Հապէշիստան մուհարէպէսինտէ միշարիլէյհին ըիւթպէսի պին պաշըլըզդա, վէ Պուլդարիստան մուհարէպէսինտէ գայմագամըզդա թէրֆի իտիլմիշ, վէ պու մուհարէպէլէրտէ պէլքի քէնտինին իպրազը շէճատթ իթմիշ օլմասը միհթէմէլ պուլունմուշ իսէ տէ, պու իքի սէֆերլէրտէ տէ, Մըսըր օրտուսունուն բէք ճընճաճագ պիր հալտէ պուլունմուշ օլտուզու մատլիմ տիւր։

Արապի բաշա 1880 սէնէսինտէն պէրու միրալայ ըիւթպէսինի հաեիզ տիր։

Միշարիլէյհ պիւեիւք պիր ժէնէրալ չանընը գազանմամըշ վէ սերվէթի տէ բէք ճիւզի պիր հալտէ պուլունմուշ իսէ տէ, քէնտիսի զաեէթլէ սախավէթլի տիր. վէ ֆէլլահլար միշարիլէյհին խանէսինին Գահիրէնին էն միսաֆիրբէրմէր խանէսի օլտուզունու պիլիրլէր։

ՃԷՆՍԱՊ Բապպը իզզէթ թէպատա վէ թէգատտէս հազրէթլէրի մուհիեի միլք ու միլլէթ վէ համիյի հագգ ու ատալէթ Բատիշահը մատալէթքէնահ վէ շէհինշահը խագանին իլթիճահ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի թահթը ատալէթ վէ սալթանաթը Սէնիեէլէրինտէ տաեիմ պուեուրսուն. ամին։

Էօթէտէն պէրու թէպատյի զիյրի տէսթանընդն հէր եիւզտէն ատայիշի հալ վէ միրէֆֆիհ իլ պալ օլմալարը նիեաթը մէհասին աեաթինէ վէ պիր թագրմ էշրարընդն տէրատսթ.լէրի իլէ միճազաթը գանունիեէեէ չարբբլարագ, խթիրահաթը էհալինին թէէմինինէ պիր մուգատտէեի հասէնէ օլմագ իւզրէ, միւթէշէքքիլ զապթիեէ իտարէսինին մաթլուպու տալի վէճհէյ, սուրէթի մունթազամատա քէմալը սատագաթ վէ իսթիգամէթլէ, վէզաեիֆի մէէքիլլէրինի, վէ նիզամաթը մախսուսէ տայիրէսինտէ իյոքճա, վէ պու եօլտա գաթը մէրաթիպ էյլէմէք իւզրէ նիչէ նիչէ ֆէատաքեարլըգ իխթիեար օլունարագ, շու ֆէատաքեարլըգընն սէմէրէսի օլմագ իւզրէ նամը տախի (Ժանտարմա) գըլընմըշ տըր։

Շու իգատամաթ վէ ֆէտատքեարլըգտան մագսէտի ալի պէրվէճճի մաարուզ վէզայիֆ իլէ միւքէլլէֆ օլանլարընդն, հէր հալտէ թամը ու հարեքէթլէրի էտիպ վէ միւսթաղիմ պուլունմագ, վէ օլտուգճա օգուեուպ եազմաղա վէ նիզամաթը անլամաղա միւգթէտիր օլմագ, վէ իսթիրահաթը պէլտէեէ պիհագգընը խըտմէթ էյլէմէք լազըմէտէն օլուպ, շու հալտէ, Իզմիտ սանճաղը տախի պիլատը միւթէմէքքիւնէ յի Օսմանինին Ցէրիսատէթէ միւրհագգ պիր պիր իտարէյի միսմարազէսի պուլունմասընտան, վէ մահէլլի մէզքիրուն մուհաֆազասը, պիր թապուր վէ պէշ պէօլիքտէն միւրէթթէպ ժանտարմա իտարէսինէ իհտալէ, վէ պունլարընդ քեամֆէսինի գօմանտա իթմէք իւզրէ պիր պինպաշընը թայեին գըլընմըշ տըր, վէ պինպաշընը միսմարլէյհ իսէ զաթէն Ատաբազարը գազասը տախիլինտէ Ֆէմալիեէ գարիեէսինտէ մէսքիտնէ,մուհաճիրլիյի Զէրաքէսէտէն Ճօհ Հիւսէյին օղլու (Դասպուլէթ) վէ նամը տիկէր Մահմուտ ագա օլուպ, միսմարլէյհին իլք մէէմուրիյեէթի տօգսան թարիխսինտէն սանրատա Իզմիտճէ թահրիր վէ սուրէթի մուվագգաթատա թայեին վէ իսթիխամ օլունան ասաքիրի գապթիեէ էֆրատընա պիլ գայտ տուխուլ, վէ պիր գաչ այ սօնրաճա մէէմուրիյեէթի մէգքիրէէնին լազվընա պինաէն, աչրգատա գարքը վէ օ՛ սրրատա մէսմուսաթը սճիզիեեէ նէզարէն, միճազաթը գանունիեէյի իսթիճլապ իտէր ֆիիլի նապճատտա պուլունմասընտան նաչի, Ա[illegible] Հիւսիմէթինճէ այրարճա հապս վէ թէվգբֆէ ալընմըշ օլտուզու կիպի, պիրատէրի Մուրատ նամ շախս տախի էլան պարկիր սիրգաթի մատտէսինտէն տօլաեը, Խուտավէնտիկեար վիլաեէթի ճէվիլէսի տախիլինտէ մէվգուֆ պուլունմուշ տուր։

Միսմարլէյհ (Դասպուլէթ) վէ նամը տիկէր (Մահմուտ) ագա մէսէլէյի միւնասֆիեեի մագիեէ պիտաեէթինտէ ասաքիրի մուավինի սիլքինէ տէխալէթ իտէրէք, պիր միւտտէթ սօնրա ավաեէթ իթմիշ, վէ տօգսան տէօրթ սէնէսի միւսթախտէմ պուլունտուզու թապուրուն տէօրտիւնճիւ պէօլիկիւ եիւզ պաշբըզընը պիլ իսթիհսալ վիրուտ իթմիշ, վէ տօգսան ալթը սէնէսի տախի պին պաշըլըզդ ըիւթպէսինի պիլ իհրազ Նայիլ օլտուզու Նիյմէթին պիհագգընը թէշէքքիւրինի իյֆա վէ վազիֆէյի վաճիպէյի մատարուզէսինի էլհազընը մուհաֆազա իթմէսի լազըմ կէլիր իքէն, իշգու Նիյմէթի ֆըրսաթը գանիմէթ իթթիխազ իտերէք, զիյրատ մատտէ պէ մատտարզ ու պէեանընդա իճթիրա վէ իճապընտա խպաթընդա հազրը պուլունտուզում մէվատտուբ նապէճեեէ պիլ ֆիլ իշթիրագ վէ մուավէնէթի ճէսարէթ իթմիշ տիր, շէօյլէ քի։

* * *

(Մապոդ «ծը»)

ԹՐԱՄՎԱԾ ՇԱՐԹՆԱՄԷՍԻ

Ցէրիսատէթտէ ինչա օլունաճագ Թրամվայ խաթթարընդա տայիր շարթնամէ սուրէթի տիր.

Տէ-Դէ Դէ-Էէ-Դրէն պոէրեե

Տէօրաիւնճիւ մատտէ. — Շիրքէթ, տէմիր չուպուգլարընդ վազ օլունաճաղը մահէլլէրի, էթրաֆլա թայեին, վէ մէսարիֆի քէնտիսինէ տեիտ օլմագ իւզրէ, թրամվայընդ կէչճէճէկի եօլլարընդ, պէհէր մէթրօ 5 միլիմէթրօ մըգեասընտա պիր խարիթասընը թանզիմ իթթի.

րեպ, Շէհիր էմանէթինէ թագաւոր ելլէեցէք տիր։

Գէշինճի մատտէ. —Խուտիթը ճէտիտէնին միրուր իտէճէկի աթի իւղ գիրը մահէլլերտէ իպթիդա ի. տէն էմլաքէն մուպաեասաքլա, սոգաղլարքն թէվսիլինի շիրքէթ տէր. իւհատ իտէր։ Ֆագաթ շուրասը մուգարրէր տիր քի, շիրքէթ, էմլաք վէ արազինին ասհապքնը իրզա իթ. մէկէ մէճաուր օլաճագ, վէ չաեէտ ասհապքէ էմլաքտան շիրքէթին թէքրիֆ իթտիկի պէտէլ, հէր հարտէ միլքին չէրէֆ վէ գրյմէթինէ կէօրէ ղրաղի օլմասը լազըմ կէլէճէք միգտարտա իլքէն, ֆահիշ գրյմէթ թալեպկէ թէաննիւտ իտէնլէր պուլունուր իսէ, պունլար իչին իսթիմլաք գանուսու ահքեամքնա միւրաճաաթ օլունաճագ, վէ պու մագուլելերին մուհաֆազայի հուգուգ վէ մենաֆիի թէտպիրինէ Շէհիր էմանէթիյլէ Նաֆիաա նէզարէթի թարֆընտան իթինա իտիլէճէք տիր։

Պիրինճի խաթթը կիւզերկեահընտան օլան Թէբէ-պաշը սոգաղընտա քեային (18) (12) (10) (8) նիմէրօլու խանէլէր քէսիլերէք, ինկիթերրա սէֆարէթխանէսինին բարմագլըգ տիվարընա գատար սոգաղն սոլ թարաֆքընին տաեիրէի պէլէտիեէ խարիթասը մուճիպինճէ թէվսիի։

Սանիէն. — Պէյօղլու Գիւլիւք ճատտէսինտէ վագը (198) (196) (194) (192) (184) (182) (178) (174) (170) (168) (166) նիմէրօլու խանէլէր քէսիլերէք, սոգաղն եալընըզ սոլ թարաֆքընին տաեիրէի պէլէտիեէ խարիթասընա թէվֆիգան թէնգիմի։

Սալիսէն. —Պիրինճի խաթթն պիրինճի գրամը ինչա օլունտուղու թագտիրտէ, Վօյվոտա սոգաղընն սաղ թարաֆքընին տաեիրէի պէլէտիեէ խարիթասընա թաթպիգան թէվսիի։

Իքինճի վէ իւչինճի խաթթլար կիւզերկեահընին, Շէհիր էմանէթի թարաֆքընտան թաստիգ օլունաճագ պիր գրթա խարիթա մուճիպինճէ, քեամիլէն 15 արշընտան աշաղը օլմամագ իւզրէ թէվսիի։

Անճագ կերէք տէվլէթէ վէ կերէք Շէհիր էմանէթինէ այիտ օլուպ, թէմտիտ օլունաճագ խաթթլարա Թէսաֆի խէճէք էպնիյէ վէ արազիի խալիեէի էմիրիեէտէն, եօլլարքն արզէն հատտը մուգարրէրինէ իպլազը իչին, եալընըզ լիւզումի հագգիյեէսի թէպէյեուն իսէճէք միգտար շիրքէթէ թէրք օլունաճագ, վէ շու գատար քի, էպնիյէ վէ արազիի մէգրիւրէտէն մէսպիտ վէ մէգապիր վէ թիւրպէլէր իլէ գալէ տիվարլարը միւսթէսնա օլուպ, պունլարա հիչ պիր սուրէթլէ տօղունուլմամագ տրը։ Պու սրրատա տէվլէթէ վէ Շէհիր էմանէթինէ այիտ էպնիյէ հէտտի վէ եա գաթթը լազըմ կէլիր իսէ, շիրքէթ անլէրի, մէսարիֆի քէնտինէ տաեիրէի պէլէտիեէ խարիթասընա թաթպիգան թէվսիի։

Թէվսի օլունաճագ սոգաղլարտա, էմլաքը լազըմէնին մուպաեասը վէ խաթիդամէթի թարիդէ կէօրէ դաֆթ վէ թէսվիեէսի խիթամ պուլ մագրբզն, շիրքէթ թարաֆընտան տէմիր չուպուղ ֆէրշ օլունամաեաճագ տրը։

Ալթընճը մատտէ. — Շիրքէթ, արապալարքն միրուրի իչին իքի խաթթ ինշա իտէպիլէճէք, վէ իչպու իքի խաթթն արզը իքի մէթրո 65 սանթիմէթրօեու թէճավուզ իթմէլիպ, պէհէր խաթթն արզը տախի 90 սանթիմէթրօտան տուն օլմաեաճագ տրը։

—

(Ալթիգ շարթնամէնին պազը մատտէլէրինին պիլ/թթիֆագ թատիլ օլունան շէրայիթի հագգընտա մատտէի միւնզամէ տիր։)

Էվվէլա. —Տէօրտինճի մատտէ, պէր վէճճի զիյր թատիլ օլունմուշ տուր։ Խաթթն հիյնի թէէսիսինտէ թէվսի օլունմամշ օլան սոգաղլար, իլերուտէ թէվսի օլունտուղու հալտէ, պունլարքն վիւսաթը գատիմէսի գաչ արշրն իսէ, գալտրրքմալարտան օ գատար մահէլլինին թանգիմ վէ թավիրի շիրքէթէ, վէ եալընըզ թէվսի իտիլէճէք մահէլլերի գալտրրքմալարընքն ինշա վէ թամիրի Շէհիր էմանէթինէ աեիտ օլաճագ տրը։

Էսկի վէ եէնի խաթթլարքն եաեան գալտրրքմալարքնքն վէ եան թաշլարքնքն ինշաաթ վէ թամիրաթը, էսկի շարթնամէտէ միւնտէրիճ ահքեամ մուճիպինճէ, քէմաքեան շիրքէթէ աեիտ օլաճագ տրը։ Շիրքէթ, մատտէի մէզպուրէ մուճիպինճէ, Պաաք Ալի վէ Գալաթա ճատտէլէրինին տէօրթ քէօչէ թաշ իլէ թանգիմինէ միթէալլիգ թէահիւտաթը, իմթիեազը ճէտիտին իթասընը միթէագրպ պիլա թէէիիր իֆա իթմէկէ մեճպուր պուլունաճագ տրը։

(Սէքիզինճի մատտէ հագգընտա թատիլաթ։)

Շիրքէթ, կերէք էսկի շարթնամէ մուճիպինճէ մուգատտէմա աչրլմքշ, վէ կերէք եէնիտէն աչրլաճագ խաթթլարտա ինշա վէ թամիրինի միթէահիւտ օլտուղու գալտրրքմալարը։ զիքր օլունան շարթնամէտէ թարիֆ վէ թայեին գըրընան շէքլ վէ սուրէթտէ եաբմաեը, վէ եինէ օ եօլտա թամիր իթմէեի վէ իչպու գալտրրքմալարտան էլեէմ մէզքիր շարթնամէ հիւքմիւնէ մուղայիր օլարագ եաբբրմշ օլանլարը միճէտատէն թանգիմ օլունմագ իգթիզա իլլէաիքտէ, սուրէթի մուգարրէրէսինէ իֆրաղ վէ իսրահ իլլէմէկի, վէ խաթթլարքն գալտրրքմալարը հագգընտա տախի պու գատիտեեէ բիտաեթ իթմէեի թէահիւտ իլլէր։ Եաբ. լընըզ էսկի խաթթլարտան պատէզին աչրլաճագ մանհէլէր գալտրրքմալարքնին թամամիտա աեիտ ինշաաթ վէ թամիրաթը, իչպու շարթնամէնին մատտէի միւնզամէսի հիւքմիւնէ, Շէհիր էմանէթինէ բարճի օլտուղու ճիհէթլէ, զիքր օլունան թէահիւտաթքն անլէրէ շումուլի եօգ տուր։ (Տեվամ)

ՐԷՍՄԻ

—

Կէլէճէք պին սէքիզ եիւզ սէքսէն իւչ սենէսինտէ Լօնտրատա քիւշատ մուգարրէր օլան պալրգ սէյտի սէրկիսինէ, պալրգ սէյտինէ մախսուս էշեա իրատլը արզուսընտա պուլունանլարքն, թարիխի իլանատէն իթիպարէն պիր մահա գատար պուպատ կյզահաթը լազըմ խթիհսալը զըմբեքնտա թիճարէթի նէզարէթի ճէլիլէսի տայիրէսինէ, թիճարէթ իտարէյի ումումիեէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի լիւզումի իլան օլունտը։

—

Տէլեր

Տէրիսատէթ թիճարէթի օտասընդն պա իրատէեի Սենիեէ մէրի օլան էմլաքը լազըմէնին մուպաեասը վէ խաթիդամէթի թարիդէ կէօրէ դաֆթ վէ թէսվիեէսի խիթամ պուլ մագրբզն, շիրքէթ թարաֆընտան տէմիր չուպուղ ֆէրշ օլունամաեաճագ տրը։

Ալթընճը մատտէ. — Շիրքէթ, արապալարքն միրուրի իչին իքի խաթթ ինշա իտէպիլէճէք, վէ իչպու իքի խաթթն արզը իքի մէթրո 65 սանթիմէթրօեու թէճավուզ իթմէեիպ, պէհէր խաթթն արզը տախի 90 սանթիմէթրօտան տուն օլմաեաճագ տրը։

—

(Ալթիգ շարթնամէնին պազը մատտէլէրինին պիլ/թթիֆագ թատիլ օլունան շէրայիթի հագգընտա մատտէի միւնզամէ տիր։)

Էվվէլա. —Տէօրտինճի մատտէ, պէր վէճճի զիյր թատիլ օլունմուշ տուր։ Խաթթն հիյնի թէէսիսինտէ թէվսի օլունմամշ օլան սոգաղլար, իլերուտէ թէվսի օլունտուղու հալտէ, պունլարքն վիւսաթը գատիմէսի գաչ արշրն իսէ, գալտրրքմալարտան օ գատար մահէլլինին թանգիմ վէ թավիրի շիրքէթէ, վէ եալընըզ թէվսի իտիլէճէք մահէլլերի գալտրրքմալարընքն ինշա վէ թամիրի Շէհիր էմանէթինէ աեիտ օլաճագ տրը։

Էսկի վէ եէնի խաթթլարքն եաեան գալտրրքմալարքնքն վէ եան թաշլարքնքն ինշաաթ վէ թամիրաթը, էսկի շարթնամէտէ միւնտէրիճ ահքեամ մուճիպինճէ, քէմաքեան շիրքէթէ աեիտ օլաճագ տրը։ Շիրքէթ, մատտէի մէզպուրէ մուճիպինճէ, Պաաք Ալի վէ Գալաթա ճատտէլէրինին տէօրթ քէօչէ թաշ իլէ թանգիմինէ միթէալլիգ թէահիւտաթը, իմթիեազը ճէտիտին իթասընը միթէագրպ պիլա թէէիիր իֆա իթմէկէ մեճպուր պուլունաճագ տրը։

(Սէքիզինճի մատտէ հագգընտա թատիլաթ։)

Շիրքէթ, կերէք էսկի շարթնամէ մուճիպինճէ մուգատտէմա աչրլմքշ, վէ կերէք եէնիտէն աչրլաճագ խաթթլարտա ինշա վէ թամիրինի միթէահիւտ օլտուղու գալտրրքմալարը։ զիքր օլունան շարթնամէտէ թարիֆ վէ թայեին գըրընան շէքլ վէ սուրէթտէ եաբմաեը, վէ եինէ օ եօլտա թամիր իթմէեի վէ իչպու գալտրրքմալարտան էլեէմ մէզքիր շարթնամէ հիւքմիւնէ մուղայիր օլարագ եաբբրմշ օլանլարը միճէտատէն թանգիմ օլունմագ իգթիզա իլլէաիքտէ, սուրէթի մուգարրէրէսինէ իֆրաղ վէ իսրահ իլլէմէկի, վէ խաթթլարքն գալտրրքմալարը հագգընտա տախի պու գատիտեեէ բիտաեթ իթմէեի թէահիւտ իլլէր։ Եաբ. լընըզ էսկի խաթթլարտան պատէզին աչրլաճագ մանհէլէր գալտրրքմալարքնին թամամիտա աեիտ ինշաաթ վէ թամիրաթը, իչպու շարթնամէնին մատտէի միւնզամէսի հիւքմիւնէ, Շէհիր էմանէթինէ բարճի օլտուղու ճիհէթլէ, զիքր օլունան թէահիւտաթքն անլէրէ շումուլի եօգ տուր։ (Տեվամ)

ՐԷՍՄԻ

—

Կէլէճէք պին սէքիզ եիւզ սէքսէն իւչ սենէսինտէ Լօնտրատա քիւշատ մուգարրէր օլան պալրգ սէյտի սէրկիսինէ, պալրգ սէյտինէ մախսուս էշեա իրատլը արզուսընտա պուլունանլարքն, թարիխի իլանատէն իթիպարէն պիր մահա գատար պուպատ կյզահաթը լազըմ խթիհսալը զըմբեքնտա թիճարէթի նէզարէթի ճէլիլէսի տայիրէսինէ, թիճարէթ իտարէյի ումումիեէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի լիւզումի իլան օլունտը։

—

Տէլեր

Տէրիսատէթ թիճարէթի օտասընդն պա իրատէեի Սենիեէ մէրի օլան Նիզամամէսի ահքեամքնա թէվֆիգան, կէրէք թէպտայի տէվլէթի Ալիեէտէն օլտուն վէ կէրէք թէպտաեի էճնէպլիեէտէն պուլունուն, իպտամէթկեահը, Տէրիսատէթտէ պուլունան պիլճի մէ թիճարա վէ եալընըզ ֆապրիգա Օրլարտան հէնուզ գայա օլունմամանլար վար իսէ, մէզքիր օտանքն տէֆթէրի մախսուսունա գայա իլլէմէք վէ թիճարլարքն մուամէլէեի թիճարիեէեէ տաեիր օլան տէֆթէրլերինէ միթէսէլլել նիմէրօ վազը իլէ, իսթէք իտէնլերին սէնէվի միվազէնէ տէֆթէրլերինի տախի թաստիգ, վէ մէզքիր Նիզամ նամէտէ միւնտէրիճ մէվտատը սաեիրէ ահքեամքնը տախի իճրա իթմէք օտանքն մէզաեիֆի ճիմէսինտէն տիր։ Պինաէն ալէյհ սահապը մէսալիհ իչին օտա, բազարտան մատտա պէհէր կիւն սաաթ պիրտէն օնպիր պուչուղա գատար աչըզ պուլունտուղունտան, ումումու թիճարէթի իլէ մէշղուլ պուլունանլարքն մալիմէլերի օլմագ իւզրէ իլանը քէյֆիեէթէ իպթիտար գըլընտը։

—

. . . Խմբագիր,

Զարմանալի և միանգամայն ցաւալի դէպք մի տեղի ունեցած լինելով ասկէ մի քանի օր յառաջ Նոր գիւղ բնակեալ մեր ազգական մի Հայ բնտանիքի վրայ, կը փութամ ներկայիս հաղորդել ձեզ։

Ցիշեալ բնտանեաց անդամներէն տիկին մի նախընթաց հինգշաբթի առաւօտ իւր բնակած տան յարակից՝ ծառախիտ այգւոյն մի ծայրն կերթայ զբօսնելու, ուր յանկարծ իւր ուշադրութիւն կը գրաւէ կաղնւոյ ծառ մի, որ իբր ի բքաբեր ձմերանի սպիտակափայլ կը թուի նմա, բնականաբար կնոջ հետաքրքրութիւնը շարժելով կը մօտենայ ծառոյն, և զարմանօք կը տեսնէ որ նշմարուած այդ սպիտակութիւն հազարաւոր թրթուրներու արդիւնք են, որք իրենց տասներէն իրարու կից տարմատարմ կը զեռանան, ունենալով մէկ բթաչափ երկայնութիւն և ամբողջ սպիտակ մարմին մի՝ գզուած բամպակի նմանութեամբ։

Կինն՝ այս ամենածախ զեռնոց ներկայութիւնն իւր պտղատու ծառոց համար մի պատուհաս համարելով սարսափած՝ կը կոչէ իւր ազգին յօդնութիւն, որպէս զի ձեռն ի ձեռն փութան ջնջել և արգելուլ նոցա աւերիչ արշաւանք։ Բայց հազիւ մի քանիներն ինոցունց կը ճբմլեն ընդ ոտիք, և ահա մի հրատապ ջերմութիւն կը պատէ զանձամբ նոցա, այնպէս որ կ'սկսին այրիլ տաշտրիլ և յոտից սկսեալ հեարգհեաէ մինչ ցգլուխ ուռիլ, սրրատամուշ եռք մի ևս աւելնալով իրենց վրայ։ Մայրն և իւր աղջիկ կաճապարեն ի տուն, ուր կ'զդան որ այս դէպքն իրենց համար երթալով աղեաալի վիճակ մի կունենայ, և անպատճառ թունաւորուած նկատելով զինքեանս անմիջապէս դեղմամբ կառնուն, մարմնին մածնով, կաթով և այլ զովացուցիչ դեղերով կօծեն, և ոչինչ կարեն օգտիլ, հաւսկ ուրեմն ծծրմբի եռացեալ ջրով կը լուացուին, և այնու միայն հազիւ փոքր ինչ կը հանդարտին ի տառապանաց։ բայց և այնպէս ցայսօր՝ որ ինն օր է, դեռ տկար են անճամբ, թոյլ և նիհար։ Իսկ այսչափ անյուսալի վընասուց և հարուածոց պատճառ եղող յիշեալ զեռունք իրենց սոյն բանակավայրն օր ըստ օրէ թաղլով կը մեկնին, և այժմ ասոնց Ծատցրդ մի քանին միայն կը տեսնուի անդ բսա վկայութեան յիշեալ ընտանեաց։

Զգիտեմ, Խմբագիր Տէր, թէ կարժէ՞ արդեօք սոյն ՁԼասակար զեռնոց նկատմամբ առողջապահական տեսչութեան ուշադրութիւնն հրաւիրել ի պարտս ու պատշաճ զգուշութիւն հասարակութեան. զայդ ձեր խոհական անօրէնութեան յանձնարարելով,

Մնամ խորին յարգանօք
Սահակ Ա. Խանէեան

4 Յունիս 1882
Պէօյիւքտէրէ

—

ԴԱԼՑԱԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ

—o—

. . . Խմբագիր,

Ճնորհակալութեամբ կը հրատարակեմ հետեւեալ նուիրատու բարերարաց անունները պատուական լրագրոյդ միջոցաւ ի գիտութիւն և ի բարի օրինակ այլոց։

Ազգային համբաւաւոր բարերարներէն. Մեծ. Մանուկ էֆ. Դարամաճեան ըստ իւր բարի սովորութեան այս անգամ ևս յՈրբանոցիս պատսպարեալ որբերը ուրախացներու համար, անոնց պէտք եղած հագուստի վերաբերեալ պասմա շնորհեց։

Ուրախ եմք որ՝ յիշեալ բարերար էֆէնտին, իւր բարձր պաշտպանութիւնը արդեամբ ցոյց տուած է և կ'տայ ի միսիթարութիւն որբոցս։

Մեծ. Մարտիրոս էֆ. Թօզաթեան՝ երկու ծալք (ՇՕՔ) մեծ և ընտիր կտաւ (ՈՒԼԷՔ). խոստանալով ևս ամեն տարի շնորհել զայն։

Մեծ. Դէորգ էֆ. Արսլանեան՝ մէկ օրինակ «Լոյս» պատուական շաբաթաթերթ.

Մեծ. Կարապետ էֆ. Իսթիճեան՝ մէկ օրինակ «Մասիս» ազգօգուտ լրագիր.

Մեծ. Տիգրան էֆ. Ճիվէլէկեան՝ մէկ օրինակ «Թէրճիմանը Էֆքեար» ազգօգուտ լրագիր.

Մեծ. Դէորգ էֆ. Այվազեան՝ մէկ օրինակ «Մամուլ» պատուական հանդէս.

Մեծ. Պ. Գրիգոր Արծրունի՝ (խմբագիր Մշակ լրագրոյ) մէկ օրինակ «Մշակ» ազգօգուտ թերթ.

Մեծ. Պ. Սարգիս Իւզպաշեան՝ (Ռուսահայ) մէկ օրինակ «Արձագանգ» պատուական շաբաթաթերթ.

Մեծ. Աշաղուրկ Թադէոս պատուելի Կէօղիւրեան՝ հինգ օրինակ «Առակք Ֆէնէլոնի» թարգմանութիւնէ։

Անհուն ու խորին երախտագիտութիւնս կը յայտնեմ հրապարակաւ վերոյիշեալ ամեն նուիրատու բարերարաց որք, ինքնայօժար նպաստեցին իրենց սրտաբուխ նուէրներն յօգուտ և յառաջդիմութիւն Որբանոցիս։ Քաջալերս եմ որ՝ այլ բարերար ազգայինք սոցա գեղեցիկ և բարի օրինակին հետեւելով կը խրախուսեն զորբերս և կը քաջալերեն Որբանոցիս-Տեսուչ-Մայրն։

Ոչ նուազ շնորհակալութիւն կը յայտնեմ նաև չորս բարեսէր անձանց որք, բարեպաշտօն Քահանայի մը միջոցաւ մեզ ուղարկեցին իրենց նուէրները, երկու ծալք ընտիր պասմա, մէկ ծալք ընտիր կըտաւ (ՈՒԼԷՔ) և երեք զոյգ կօշիկ։

Այս առթիւ նաև մի նուիրական պարտականութիւն կը համարիմ ասատանօր արտայայտել անհուն երախտագիտութիւն ընդհանուր ազգիս որ՝ չմոռանայ և չմոռանար մինչև ցարդ ամեն ջանք և զոհողութիւն զՈրբանոցս անխախտ պահելու համար՝ որ կը փայլի ի պարծանս Հայ անուան։

. . . Խմբագիր, հաճեցէ՛ք ներկայս զետեղել ազգօգուտ լրագրոյդ մի անկիւնը և ընդունիլ կանխաւ առ այն ջերմագին շնորհակալիքս։

Որով մնամ . . .
Սրբուհի Հայրապետ
Նշան Գալֆ-եան
Հիմնադիր-Մայր-Որբանոցիս

8/20 Յունիս 1882
Կ. Պոլիս Խասգիւղ

ԱԶԳ

—

Յառաջիկայ կիրակէ, 13 յունիս, Գեր. Յարութիւն եպիսկոպոս Տէվլէթեան գիւղիս Ս. Խաչ եկեղեցին հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատուցանելով քահանայական ձեռնադրութիւն պիտի ընէ և շաբաթ երեկոյ ալ կոչում։

Ուստի զոյս ի գիտութիւն բարեպաշտ ժողովրդոց ներկայս բարեհաճիք հրատարակել։

Մնամք խորին յարգանօք
Ի դիմաց Թադ. խորհրդոյ
Վ. Ատենադպրի Ատենապետի
Անդոն Դրէբոր Մարտիրոս Խաչատուրեան
Պապեան

8 Յունիս 1882
Քուրուչէշմէ

ՖԷԼԻԷՔ

Ինչպու բիսալէյի միֆիտէնին պուքէրրէ օն պիրինճի ճիւղիւ տէ նէչը օլունուպ, քէմաֆի իւս սապրգ միֆիտ պահոլար իլէ պէրապէ։ ա. ֆիտ պահոլար իլէ պէրապէ։ ա. ղաղուրկ Կէզարեան Թադէոս պատուելիին Էրմէնիճէ օլարագ, կենսագրութիւնու տէրճինէ պէտ, վէ Խաչատուր Ս. Պաղտասարեան էֆէնտինին Զեֆիրիր ԴԱՐՆԱՆ ուէրլէվհալը պիր տէ կիւզել ռանանաւորու տէրճ օլունտուղու կէօրիւրիւշտիւր։

ՄԻՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ
Օ ԼԻԻՆԷԹ Տ'ՕՐ

Ալէաթը ճէրբահիյէ, կէօզիւբ, կէօզ վէ կէօրմէկ տայիր ալէաթլար, վէ էտէվաթը սայիրէ մաղազասը

Իսթանպօլա Պաղչէ-Գ-քոսսանդա,
Շէյխ Իւլմ Իսլամ Խանէնտ Ալիէֆ Ն. 6

Պալէատէ պէհէան օլունան խամ իլէ, պու տէֆթա միճէտատէն պիր մաղազա քիւշատ իթմիշ օլտուղումուզու հիւքմէթլու էհարիյէ իլան իտէրիզ։ Մէզքիր մաղազամիզտա էտէվաթը ճէրբահիյէ, մէսէլա, հէքիմլէրին խոթիմալ իթմաիքլերի չիզտան տէրուսինտէ ալէաթլար, գաղզ պաղլարը, լասթիքտէն մասմուլ հէր նէվ էտէվաթ, վէ ամէրիեաթը ճէրբահիյէ իճրասը իչին թէշրիհ ալէաթլարը պուլունմագտա օլուպ, ճիմիէսի տէ էն սոն իճատլարքն ֆոռելլերինէ թաթպիգան իյմալ օլունմուշ, վէ էվրօբանքն պիրիւք խասթախանէլէրինատ մէշհիրի ա. թթպպա թարաֆքնտան խթիմալ օլունան ճինսլերտէն պուլունմուշ տուրլար. մաղազամիզտա ուլումու թապիիեէ տայիր ալէաթլար, վէ էն զիեատէ լիզումի օլան էլէմթրիք մաքինալարը, հավաեր պոշալան մաքինա, Վօյթա վէ Պիւնսէն բիլլերի վէ սայիրէ տախի մէվճուտ օլտուղու կիպի, կէօզէ վէ պագմաեա տայիր ալէաթլար, վէ բանլար թանզիմի իչին հէր նէվ միհէնտիսլիք էտէվաթը տախի պուլունմագտա, վէ քեամֆէսի տէ էվրօբանքն էն մէշհուր ֆապրիգալարքնտան չրգմը, օլտուկլարը հայատ, էհվէն ֆիեաթլար իլէ ֆիրուխթ օլունմագտա տրը։ Մէմուրիքի էճնէպիյէ իչին սիբարշյար գապուլ օլունուպ, միշթէրիլերին էզհէր ճիհէթ մէմնուն գալմալարքնա զայրէթ օլունուր։

Պօղուրմուշ օլան ալէաթլար տախի թամամիր խարիր։

ՆԷՎԻՅԷ

—

Առաջին անգլերեն Լոնդոնում։ Առաջին անձը, որ վճռեց անձրևաց գործածել Լոնդոնում, տասնութերորդ դարի կիսում, հռչակաւոր անգլիացի մարդասէր Ջոն Դանվէյ է։ Երկրագնդի շուրջը ճանապարհորդելուց և Լոնդոն վերադառնալուց յետոյ, նա նուիրեց իր գործունէութիւնը բացառապէս բարեգործութեան. ի միջի այլոց նա նպաստեց Լոնդոնում կիրակեայ դպրոցներ հիմնելուն. ուշադրութեան առնելով նրա ծառայութիւնները Վէստմինստերում նրան արձան կանգնեցրին։ Զինաստան եղած ժամանակ, նա առանձին ուշադրութիւն դարձրեց անձրևոցի վրա, որը շատ է գործածվում այդ երկրում, և մտածեց մտցնել անձրևոցի գործածութիւնը իր հայրենիքում։ Մի գեղեցիկ օր, կամ աւելի լաւ է ասել մէկ անպիտան եղանակին Լոնդոնում, Դանվէյ կամեցաւ օգուտ քաղել չինական այդ գործիքից և անձրևոցը ձեռքը բռնած դուրս եկաւ փողոցը։ Եթէ նա գիտենար, թէ ինչպէս կ'ընդունի այդ փորձը Լոնդոնի հասարակութիւնը, նա շատ կարելի է կը զգուշանար այդ փորձից։ Ծիծաղ և շվոցներ լսվում էին ամեն կողմից։ Ամբոխը ճանապարհ չէր տալիս նրան և երեսին խելագար էր անուանում. կանայք պատուհաններից ծափահարում և ծիծաղում էին, փոքրիկ տղաներ վազում էին նրա ետեւից և փէչերից քաշում էին։ Այնու ամենայնիւ Ջոն Դանվէյ տուն չը վերադարձաւ, չը դցեց իր անձրևոցը։ Նա արիութեամբ շարունակում էր իր ճանապարհը, և որովհետեւ բաւական է միայն առաջին քայլն անել, նա շուտով կրկնեց իր փորձը. փոքր առ փոքր հասարակութիւնը ընտելացաւ անձրևոցով տեսնել նրան, և դադարեց հաւածել նրան ծաղրելով։ Վերջապէս նրա բարեկամները պատահելով նրան, սկսեցին համոզվել, որ անձրևոցը շատ գործնական բան է. բայց Դանվէյին կրկին երեք տարի հարկաւորվեցաւ, մինչև որ կարողացաւ յաղթել նախապաշարմունքներին և համոզել ուրիշներին գործածել այդ գործիքը անձրևից պաշտպանվելու համար։ Ջոն Դանվէյ մեռաւ 1776 թուին. իր կեանքի վերջին երեսուն տարիներում նա գաւթից երբէք առանց անձրևոցի չէր դուրս գալիս։

(Մ–Ն)

ԻԼԱՆԱԹ

—

ՏՕԳԹՕՐ

ՅԱԿՈԲ ԷՖԷՆՏԻ ՍԻՄՈՆՈՖ

Բայիթախթըմզոտ վէ միլէթիմիզտէն օլտուղու հալտէ պիր թապկի հաղիգ տահա արթմըշ տըր. չէօյլէ քի տօղթօր Յակոբ էֆէնտի Սիմոնոֆ Փարիստէ քէնտի իրինի բէք բարլաղ սուրէթտէ թահսիլ ու ի.քմալ, վէ քէնտի շէհատէթնամէսի ախղ ու իսթիհսալ պիրլէ, պու տէֆա պու թարաֆա ավտէթ լյլեսիկինտէն, վէ չիմոիքի հալ եաղ մէվսիմի օլմասը ճիհէթլէ Պողաղ իչինտէ, Մէզար պուրնու նամ մահէլլատէ 30 նիւմէրօ իլէ միւբաղամ սահիֆանէտէ իպ ամէթ իլէմէ քատէ պուլունտուղունտան, հէր կիւն մահէլլի մէզպուրատէ, քէնտուլէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆսիզլերի գապուլ էյլէմէքատէ օլտուղու կիպի, չարչէմպիհ կիւնլերի տախի, մէճճանէն օլտուղու հալտէ, պագմագտա տըր։

Բազար իրթէսի վէ բէնճէմպիհ կիւնլերի, սաաթ 6 տան 8 է գատար, Իսթանպօլտա Պաղչէ գաբուսունտա վագը 18 նիւմէրօլու Մէրհամէթճեան էճզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ միւրաճաաթ իտէն քէյֆսիզլերէ մէճճանէն պագմագտա տըր։

—

Էսրարը Փարիստէն վէ Թուճտան Դըզլարտան, Գալաթագ ճրլար պաշը խարիճինտէ, Էտիրնէլի Գէորդ տանքն թիւթիւնճիւ տիւքքեանքնտա տախի սաթըլմագտաարը։

ԿԱՐՏ–ՎԻԻ

(ՎԻԶԻԷՌ–ՊՐԷՎԹԷ)

ՏՕԳԹ. ՈՒԱԾԹԸՆ ԻՀՏԱՍԸ

Պունուն կիճէլերի ըշըգ իլէ եազը եազանլարա վէ տիքիշ տիքէնլերէ վէ եազքն կիւնէշին գարշըսընտա չալըշանլար իլէ սայիր պու նէվ մէշղուլիյէթլերի օլանլարա բէք պիւյիւք ֆայիտէսի վար տըր, շէօյլէ քի, մէզքիւր ալընըգ գօնուլտուգտա, ըշըգ կէօզլէրինէ վուրարագ, կէօզլէրինին պօզուլմասընա սէպէպ օլամազ։

Բայիթախթըմզ աթըպպայի հազրգասընտան կէօզ թապպի տօգթօր Մէլինճէն էֆէնտի, իշպու ալընըգը կէօրտիւքտէ զիեասէսյլէ թահսին էյլէմիշօլուպ, հաթթա քէնտիսինէ միւրաճաաթ իտէն խաստարա տախի մէզքիւր ալընտըգը իսթիմալ իթտիրմէ.քտէ տիր։

Մէզքիւր միֆիտա՝ վիզիէր» Դաաթտաա, կիւմիւք եազքընընտա վագը Ատա խանքնտա 14 նիւմէրօլու օտատա պուլունմագտա տըր։

ՊՕԵԱՃԸԵԱ ՎԷ ՀԻԶ ՊԻՐ ԹԷՐԹԻՊԱԹԱ ՄԻՀԹԱՃ ՕԼՄԱԴՍԸ–ԶԸՆ ԵԻԻՆ, ԻԲԷՔ, ՔԷԹԷՆ ՎԷ ԲԱՄՈՒԴ ՊՕԵԱՄԱԴ

Ֆամիլեալարը իսթիմալի իչին իհտաս վէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան պու պօեալար իլէ, ֆիսթան վէ էմսալի, վէ չօրապ, վէ տանթէլա գօրտէլա վէ սայիրէ պօեանըլապիլիր։

Մէզքիւր պօեալար իլէ, մէզքիւր չէ.յլէր, իսթէր եիւն վէ իսթէր իբէքտէն քէթէնտէ վէ բամուգտան օլսունլար, չու աթիտէքի բէնքլէրէ պօեանապիլէճէքլէր տիր. աչըգ քէսթանէ բէնկի, գօեու քէսթանէ բէնկի, բուժ մաժէնթա վէ բուժ կրընա թէսմիյէ օլունան գբրմզը բէնքլէր վէ բէմպէ բէնք, գօեու սինճապի բէնք, ալ բէնք, մաի մէնէքչէ բէնկի աչըգ մաի, գօեու մաի, գօեու ալ բէնկի, սիեահ, զէյթունի եէշիլ բէնք, աչըգ եէշիլ, սարը, վիշնէ բէնկի, ինճու բէնկի (կրի բէօլ), վէ էրիք բէնկի։

Պու պօեալար իչին տախի, Դաաթտաա վագը Ատա խանքնտա 14 նիւմէրօլու օտատա մաքինա գօմիսիօնճուսու Յովհաննէս Արշակունի էֆէնտիեէ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. Ա. ՍՈՒՐԻՆԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻՆԻՆ

Իսթամպոլ, Ալաճա համամ, Քէրեստէճիլէր գաբուսունտա Ն. 14

ՊԱԳԱԼԻՑԷ, ՎԷ ԷՎՐՕՊԱ ԻԶԿԻԼԷՐԻ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ՍԻՆԳԻԼԷՌ ՍԱՊՈՒՆՈՒ

Ինկիլթէրրալը մէշհուր քիմեաքէր տօգթէօր Սինքլէրին իճատքէրտէսի օլան մէզքիւր սապուն, կէրէք սրճագ վէ կէրէք սօղուգսու իչինտէ քէօբիւրիւպ, չամաշըրլարը ասլա էսկիթմէքսիգին թէմիզլէր. պաչգա սապունլարտան զիեատէ գուրու օլտուղունտան, մէզքիւր սապունուն պիր օղգասը, տիկէր սապունլարը իւչ օղգասընընն եէրինի թութմագտա տըր։ Իչինտէ ասլա զարարլը մատէլէր պուլունմատըղը կիպի, չամաշըրլարը տա չիւրիթմէսիկին.տէն, մէզքիւր սապուն իսթիմալ օլունտուգտա, պիր սէնէտէ էսկիեէճէք չամաշըրլար, իքի սէնէ տաեանըրլար։

Սինքլէր սապունու գուլլանըլտըղընտա, խանէլերտէն չամաշըր բաթարըսը տա գալգաճագ տըր, չունքի իչպու սապուն զահմէթի զաեէթ գօլայլատըր, շէօյլէ քի, չամաշըրլարը սրճագ սու իչինտէ գայնաթմագ, պուղատաեա գօյմագ վէ սայիրէ կիպի շէյլերէ իհթիեաճ գալմազ։

Սինքլէր սապունու ֆանէլալարը ասլա սէրթլէթմէքսիգին թէմիզլէր, վէ իրէքտէն մասամալ էշեանընն տա բարլաղլըղընը զայլ իթմէզ։

ՍՈՒՐԻԷԹԻ ԻՍԹԻՄԱԼԸ

Մէզքիւր սապունտան պիր գալըպ տիւիմ տիւիմ քէսիպ, գայնար սու իչինտէ գօեարագ հալլ իթմէլի տիր, թա քի սապուն սուեուն իչինտէ քեամլէն էրիսին, պատէհու պիր գազանըն իչինտէ տէօրթ գօվա սօղուգ վէ եախօտ — չամաշըրլար բէք քիրլի իսէ — սրճագ թաթլը սու տօլտուրուպ, մէզքիւր սապունու գայնար սուեու պու գազանըն իչինտէ տօլտուրմալը, վէ քիրլի չամաշըրլարը տախի պու գազանըն իչինտէ թէմամլէյլէ պաթըրարագ, պիր կիճէ էօյլէճէ պրագմալը տըր. վէ իրթէսի սապահ չամաշըրլարը օ սուեուն իչինտէ չիթիլմէլի վէ իյիճէ սըգտըգտան սօնրա, իքի եախօտ իւչ տէֆա թէմիզ թէմիզ սօղուգ սուտան կէչիրմէլի թա քի սապուն տէֆ օլսուն. պու հալտէ մէզքիւր չամաշըրլար քեամիլէն գար կիպի պէեազլանըրլար։ Քիրլի չամաշըրլարը սապունու սուեուն իչինտէն չը գարտըգտան սօնրա, մէզքիւր սուեու տէօքիւպ տէ զայ իթմէմէլի տիր, պունուն իչինտէ պօեալը չամաշըրլարը 4–5 սաաթ պրագըլըրը, վէ սօնրա եինէ եօգարտա թաարիֆ օլունան վէճճ իւզրէ եըգանըլտըղը հալտէ, մէզքիւր չամաշըրլար տա բէք ալէա սուրէթտէ թէմիզլէնիրլէր։

Մէզքիւր սապունուն կէրէք թանէ իլէ վէ կէրէք թօքտան սաթըշը իչին, Հայկական Վաճառատուն մաղազասը մագարբ թախսիս գէլընընը, վէ պու խուսուսա ումմուի աճէնթօսու իլէ պիր մուգավէլէ ագտ իտիմիշ օլտուղունտան, Տէրիսաատէթ վէ պիլատը սէլէսէ, վէ Անատօլունուն հէր թաֆիզնտան մէզքիւր մաղազաեա միւրաճաաթա միսարաաթ իտիլմէլի տիր։

Մէզքիւր մաղազատա ալէա կիրիտ սապունլարը, վէ ասյիր հէր նէվ սապունլար, նէֆիս սիեահ խավեար, Գայսէրիեէնին էվ բաստըրմասը, խալիս վէ գօգուսուզ սիպիր եաղը, նէվ պէ նէվ սբարմաչէթ մուհարը, Բիօ վէ Մարթինիք գահվէլէրի, Թրիէսթէ, վէ Հօլանտա չէքերլէրի, վէ Ֆրանսանըն քէլլէ չէքերի, Նաբօլի վէ ճէնօվա մարառնա վէ չէհրիեէլէրի, Մարթա վէ Մարսիլիա բաթաթէսլէրի, եէրլի վէ Ֆիլէմէնկ բէյնիրլէրի, Միլան եաղը, քօլա, Մըսըր, Իթալիա վէ Ինկիլիզ բիրինճէրի, ֆասուլեա, զէյթուն եաղը, չիվիտ, վէ ասյիրէ պուլունուր։

Մէզքիւր մաղազանըն մէպտէսի «ազ գազանըպ, չօգ սաթմագ, վէ սաթըշըն քէսրէթինէն իսթիֆատ իթմէք տիր։ Թարթըլար վէ էմթաանըն ճինսինճէ ասլա հիյլէքեարլըղա իրթիքեաղ լտիլմէտիկինէ հէր քէս պիթթէճրիպէ իգնա օլմուշտուր։ Սաթըն ալընան մալլար, մաղազանըն համալարը վասթասըյլա նագլ իտիլտիքտէ, ուճագ պիր նագլիեէ իւճրէթի ալընմագտա տըր։ Թահրիրէն վէրիլէն սիրարըլար, վագթիլէ վէ տիգգաթը թամամ իւզրէ իճրա իտիլիպ, մահէլլինէ իրալ օլունուրլար։ Քէնտի խրամէթքեարարը վէ եախօտ տիկէր պէրիսինին վասթասըյլա սիրարը վէրէնլերէ, վէրիլէն էմթաաեը, վէ մուգապիլէն ալընան մէպլաղը միւպէյեին պիրէր բուսուլա կէօնտէրիլիր։

Մէզքիւր մաղազատա Ֆրանսատան խասսէթէն ճէլպ օլունմուշ Շամբանեա, Մալակա Սէնթ–էմիլիօն, Մէտոք շարապլարը, վէ ասյիր հէր նէվնէֆիս շարապլար, ճինս ճինս գօնեազլար, ամէռ, մէնթա, քիւրասօա, իքսիրլէր, գութուլար իչինտէ սարտէլա, Լիօն չէհրինին սալամին նամ մէշհուր սուեուզու վէ ֆօմ պալըգլարը, Էվրօբանըն չիչէլէր իչինտէ սագլամլը նէֆիս թիւրլու թուրշուլարը, թուզլու սու իչինտէ սագլանմըշ թազէ ֆասուլեա, եէշիլ զէյթուն, պէզէլեա, վէ չիչէլէր իչինտէ տօսմաթէս վէ ասյիրէ տէ պուլունուր։

Պազըլար պիզիմ ֆիեաթլարըմըզը պիր անը պէհա պուլմագտա օլտուգլարընտան, պու զաթլարա խապէր վէրիրիզ քի, մաղազամըզտա ֆէնա մոպի էյի մալ եէրինէ սաթմագ, էքսիք թարթմագ վէ ասյիր պունէվհիյէքեարլըղարա իրթիքեաղ օլունմամագտա, վէ պինանէն ալէյհ ֆէնա մալ իյի մաթա եէրինէ ուճուզ ֆիեաթ իլէ վէրիլիպ տէ, քիմսէ իղֆալ իտիլմէմէքտէ տիր։ Ուճուզճուլուգ խուսուսունտա, մաղազամըզ իլէ հիչ պիր մաղազա բէգապէթ իթմէմէքտէ տիր, վէ իսէմեզ։

ԲԱՐԼԱՏՐՃԸ ՍՈՒ

Մէզքիւր նէվիճատ սու, չիչէլէր իչինտէ պուլունմագտա օլուպ, պագրատան վէ քիրինճտէն մանուլ էշեալարըն քիրինի իբի տագրգա իչինտէ թէմիզլէմէքտէ վէ օնլարա ֆէվգէլաատէ պիր բարլաղըդ վէրմէքտէ տիր։

Իշպու բարլատրճը սու տախի Ալաճա համամընտա Քէթէնճիլէր գաբուսունտա Ն. 14 Հայկական Վաճառատունտա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր։

ԲԱՋԱՐԼԸՂ ԵՕԳ—ՍԱԹԸՇԼԱՐ ԲԷՇԻՆ

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօղթէօրու միւմարիլէյհ, եալընըզ Ֆրէնկի իլէթի, վէ պէյսօուղլուղու, վէ ումումի ալտթը թէնասիւլյեէ (ծննդական գործարանք), վէ իտրար եօլլարընա տայիր խասթալըգլարա տիւչար օլանլարըն, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագտա տըր։

Տօղթօր ճէլալեան էֆէնտի, սապգը վէճճ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ կտէն 10ա գատար, Պաղչէ–գաբուսունտա, Համիտիյեէ թիւրպէսի սրբասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին Իբի Դարոնի թէսմիյեէ օլան 32 նիւմէրօլու էճզախանէսինտէ խասթալար գապուլ իթտիկի կիպի, բազար կիւնլերի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սագըզ–աղաճը ճատտէսինտէ, 27 նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէզալիք մէրիզանը գապուլ իյլէմէքտէ տիր։

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

ԺՈ'ԼՈՎՐԴԵԱՆ

ՀՈՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

—

Խմբագրատեր

ՏՕՔԹՕՐ ԻԻԹԻՐՃԵԱՆԻ

Աշակերտ Օսմանեան և Դաշնակ բժշկական ճեմարանաց

Բժշկ Մալբիբէյ Կայս. Հիւանդասրան

—

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

Վեց տարիէ ի վեր մայրաքաղաքս մեկնած, մեր բազմաթիւ բարեկամներէ հեռի կը գտնուին այս օրերս կրկին մայրաքաղաք դառնալով, կողջունենք մեր բարեկամներն և մեծարգոյ հասարակութիւնն, այս առաջին աշխատութեամբ, օգտակար ծառայութիւն մատուցելու նպատակաւ։

Գին՝ այն առաջին հատորին է ղրշ. որոյ մէկ մասը Հայուհեաց Միացեալ Ընկերութեանց աշակերտաց յատկացուցած բլլոլոֆիս, որ մէկ օրինակ ծախու առնէ, միայն գրականութեան յառաջդիմութեան, այլ այն օգտակար ազգաչէն Ընկերութեանց նպաստ պիտի բլլայ։ զի որոշած եմք ամեն հարիւր օրինակ ծախուածէն, 10 կան օրինակ, վերոյիշեալ երկու Ընկերութեանց դպրոցներու աշակերտաց նուիրել։

Կը գտնուի բոլոր Հայ գրավաճառաց քով, Եկեղեցեաց բանկային և կեդրոնատեղին, որ է

Կ. Պոլիս Հիսար–Տիպի թիւ 10

Տօքթոր Իսթիւճեան

1882 Յունիս

ԱԶԴ

Տօքթօր Իսթիւճեան՝ կը ծանուցանէ Արգոյ հասարակութեան, թէ ամեն իրեն դիմող հիւանդները պիտի դարմանէ, իր տունն, որ է կուտանդնուպօլիս, Դումգափու–Հիսարտիպի թիւ 109, ամեն առաւօտ մինչև ժամը 1ն, և ամեն երկուշաբթի, Երեքշաբթի, Հինգշաբթի և Շաբաթ օրերը, ժամը 8 էն մինչև 11։ Իսկ պատուաստի համար բաց ի կիւրակէէ, ամեն օր ժամ 2 էն մինչև 10ն ամեն օր կրնայ պատուաստիլ։

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլեոեն, Եօղլ օճու– ալտֆ. սաաթ 4 է գատար

40–Պիւյիւք Հէնտէք սօղաղը–40

Տօքթէօրիւ միւմարիլէյհին գապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պաշալտըճը, վէ նէֆէս եօլլարընա էնվայը էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մոխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարագ պաղտըղը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրիյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եաբան էսկի կէօրիւզ վէ նէզլէ, վէ պղմնճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը վէ քէօթրիւմիւք վէ սարա կիպ իլէթլէրին թապկի խուսուսիպ տիր։

Քէզա, կիզլի խասթալըգլարը զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԵՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիս, 20 յունիս

Ֆրանսզ ֆօնտսու 3 %	81-32½
» » 5 %	114 75
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	12-10
» » գարանտը	12-10
1865 Իսթիգրադը	-
1869 »	64-
1873 »	60-
Ռումէլի չըմէնտը. Քահվիյա.	54-
Օսմանլը Պանգասը	765-
Գրէտի Լիոնէ	710-
Ռուս ֆօնտսու 5 % (1877	-
Ռուսիանըն Շարք իսթիգրադը	-
Իթալիա ֆօնտսու	90-10
Մըսըր իսթիդ. պիրլէշմիշ	293-75
Իսբանեա խարիճի իսթիգրադը	28-⅜
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-16

Բարիս, (Պուլվար) 20 յունիս

Ֆրանսզ ֆօնտսու 5 %	114-95
Էսհամը Ումումիէ	12-15

—

Լօնտրա 20 յունիս

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	100-¼
Էսհամը Ումումիէ աչըլտը	11-⅞
» » գարանտը	11-⅞
1865 Իսթիգրադը	14-½
1869 »	15-⅛
1871 »	61-¾
1872 (Պօնտիս Թրէգօր)	24-
1873 »	11-⅞
Տէվլէթի Ավլէնին 1877 իսթիգրադը	71-¾
Օսմանլը Պանգասը	20-½
Ռուսիա իսթիգրադը 1873	82-½
Մըսըր իսթիգրադը պիրլէշմիշ	59-⅛
» իսթիեազը (չըմէնտը.)	80-¾
Տարբա սանիեէ	58-
Մըսըրըն Բօյիլտ իսթիգրադը	73-
1877 Մաճարիսթան էսհամը	102-¼
Գամպիօ Բարիզ	-

—

Վիէննա, 20 յունիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-35
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	26-

ԳԱԼԱԹԱ ՖՕՐՍԱԾԸ

Էսհ. Ումումիէ յունիս 8 ազշմ. գբ.	13-14
» » յունիս 9 սպհ. աչ.	13-15
» » Էն եիւքսէք	-
» » Էն աշաղը	-
» » Սաաթ 5 տէ	13-16
1863 Իսթիգ. (Մուճօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	75-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	66-50
1872 » (Պօն տիս Թրէգօր	25-25
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	62-50
Ռումէլի չըմէնտրֆէր	53-25
Բէքօր ղուրուշ	-
Հէվալէսիզ »	5-
Ադլէ ֆասիպի »	9-

—

ԱԳՈՒՈՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	6-30
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5-15
Իսթանպօլ Պանգասը	9-15
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվայ 5 %	340-
Լավրիօմ (մատէն)	175-

—

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՐԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110-14
Ֆրանսզ ալթունու	87-35
Բօլ	90-14
Դրիմիզ ալթունու	51- 5
Պէհաղ մէճիտիյէ	108- 3
Մէթալիք	207-20
Պէշլիք	211-10
Ալթըըզ	127- 5
Պագըր	700-
Դարպօն գայիմէսի գարիք	897-

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ՐԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	1050-
Էն աշաղը	1050-
Սաաթ 5 տէ	1050-

ԱՌՀԻՊ ՂԱԶԻԹԱԼ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ